

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Аврам Ескенази, ИМИ- БАН
по конкурс за доцент в област на висше образование
4. Природни науки, математика и информатика,
професионално направление: 4.6 Информатика и компютърни науки,
научна специалност: 01.01.12 – Информатика (Изследвания и приложения
на информатиката в образованието и медицината),
обявен в ДВ бр. 73/20.08.2013

1. Общи данни за конкурса и рецензията

Тази рецензия представям като член на Научното жури по цитирания по-горе конкурс, на основание на зап. № 356 от 10.10.2013 на Директора на ИМИ - БАН, както и на решение на Научното жури по процедурата (Протокол № 1 от 24.10.2013). Тя е изготвена в съответствие със ЗРАСРБ, Правилника на МС за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за развитие на академичния състав на БАН и съответния Правилник на ИМИ - БАН.

2. Данни за кандидата

За конкурса е подал документи **единствен кандидат: гл. ас. д-р Радослав Даков Йошинов.**

Д-р Йошинов е роден през 1960 в София. През 1982 завършва специалността «Промислено и гражданско строителство – конструкции» във ВИАС, днес УАСГ. През 1983 става магистър по приложна математика след обучение в Института по приложна математика на ТУ-София, а през 1991 получава още една магистърска квалификация, този път по икономика, от УНСС. От 1981 до 1986 работи като механик в Института по механика и биомеханика – БАН, след което до 2000 е научен сътрудник в ИМИ - БАН и в Изчислителния център на БАН. От 2000 и до днес е н.с. I ст./главен асистент, както и директор на Лабораторията по телематика към БАН. През януари 2012 защитава дисертация на тема „Методи, модели и системи за оценка на придобити професионални знания в медицината“, с което става доктор по информатика. Специализирал е в няколко университета в чужбина – в Белгия, Холандия, Гърция, Испания, Литва. За това му е помогнало и владеенето в различна степен на 4 чужди езика. Проявява интереси (научни, преподавателски и с приложен характер) в различни области на информатиката, участва много активно в дейности с обществена значимост на различни нива.

3. Съответствие с нормативните изисквания

Представените от кандидата по конкурса документи и материали са изготвени и систематизирани грижливо и дават възможност да се направи обективна и пълна оценка за съответствие с изискванията на ЗРАСРБ - **чл.24.(1) и Правилника за приложението му - чл.53 (1).**

По-точно:

1. От приложената диплома 000102/20.02.2012 на БАН е видно, че кандидатът **има придобита образователна и научна степен "доктор".**

2. От приложените документи, вкл. удостоверение за трудов стаж 44-ЛС/14.10.2013 на Лабораторията по телематика на БАН установявам, че кандидатът **повече от две години (всъщност около 22) е заемал необходимата академична длъжност “главен асистент”,** като е бил изследовател както в по-тясното научно

направление на конкурса (визирам уточнението в скобите), така и в по-широки области на информатиката.

3. По-нататък следвам останалите изисквания на нормативната наредба в съответствие с релевантните текстове.

4. Публикации

4.0. Общи характеристики и класификации

По чл.29, т.3 от ЗРАСРБ, съответно чл. 60 т.3 от ПЗРСАРБ - научни публикации:

За участие в конкурса кандидатът е представил **добре балансирано** множество от 28 публикации (представил е за сведение и пълен списък от 127 работи):

- автоеферат на дисертационния труд за придобиване образователната и научна степен “доктор” – [1]

- 2 статии в международни списания - [9], [19]

- 6 статии в национални списания - [6], [8], [13], [15], [16], [18]

- 7 статии в сборници от национални конференции с международно участие -[3], [5], [20], [21], [22], [23], [24]

- 8 статии в сборници от международни конференции - [2], [4], [7], [10], [11], [12], [14], [17] (в списъка има техническа грешка – вм.2 е посочен 24)

- 4 монографични труда - [25], [26], [27], [28]

По **езици** работите се разпределят така:

- български: 13

- английски: 14

- френски: 1

По **брой съавтори**:

- самостоятелни: 2

- с 1 съавтор: 16

- с 2 съавтори: 6

- с 3 съавтори: 2

- с 4 и 5 съавтори: по 1.

Имам следните **бележки** по така представените публикации.

Ясно личи, че [4] е работа, излязла в сборник от международен конгрес, поради което съм я преместил от категорията международни списания.

Имам известни съмнения относно престижността на списанието, в което е публикувана [19]; от предоставения ми от г-н Йошинов брой на списанието се вижда съставът на международния борд (в който има поне един виден български учен, наред обаче с популярна профсъюзна деятелка и ръководители на фирми); не може да се види за съжаление съставът на редколегията. Искам обаче да е ясно, че тези мои съмнения се отнасят само до списанието и нямат нищо общо с качествата на статията, разгледана по-долу на съответното място.

Има леко объркване – приложените pdf файлове 23 и 24 фигурират в списъка разменени – като 24 и 23. Ще ползвам номерацията от списъка, още повече, че кандидатът е ползвал точно нея в авторската си справка.

Както е прието, няма да разглеждам **дисертационния труд** [1], но отбелязвам, че той стриктно попада **в областта на конкурса**, вкл. отбелязаното в скобите – това разглеждам като положителен факт.

Въпреки представените 4 труда под заглавие „Монографии”, считам, че не мога да приложа хипотезата на **чл.24(1) т.3 от ЗРСАРБ**, респ. **чл.53(1) т.1 на Правилника на МС по ЗРСАРБ** за „публикуван монографичен труд” по следните причини:

[25] не съдържа приноси, свързани с темата на конкурса, а освен това не е посочено изрично никакво разделение на написаното от двамата съавтори, т.е. няма как да се определят приносите на кандидата в този труд.

В [26] има 2 глави, които имат отношение към конкурса – 10 и 11. Гл.10 съдържа 13 страници, от които 6 са по същество свързани с областта на конкурса. Гл.11 съдържа 7 страници, свързани с конкурса. Дори да се абстрахираме от факта, че са писани от кандидата и негов съавтор (т.е. отново би могъл да стои в известен смисъл въпросът за личния принос), този малък обем не дава основание да говорим за монография.

В [27] има съществени части, които са пряко свързани с конкурса, но и тук не е посочено изрично никакво разделение на написаното от двамата съавтори, т.е. отново няма как да се определят приносите на автора в този труд.

Още по-тежко стои проблемът с [28], където кандидатът е един от 6 съавтори и не се вижда изявление относно разпределението на приносите към книгата.

Следователно сме в другата хипотеза: **представяне само на публикации**. При тази хипотеза установявам със сигурност, че са **изпълнени всички изисквания на чл.2 т.3 от Правилника на ИМИ БАН** общият им брой да е поне 10, поне 3 от тях да не са представяни за придобиване на образователната и научна степен „доктор” и поне 5 да са в списания или в сборници от международни конференции; към това добавям и представените доказателства за **45 цитирания** (никое от които не е самоцитиране), с което е далече преизпълнено последното условие на същата точка за наличието на поне 5 цитирания.

Анализът на публикациите по място на издаване, език, сечението на участието на автора относно съавторите му показва една добра обща характеристика, включваща без съмнение съществен принос на кандидата. Има може би известен дисбаланс в полза на изданията от научните мероприятия, но той е напълно приемлив. Все пак кандидатът би могъл да опита и малко повече самостоятелни публикации. Това, както и насочването с още по-голяма настойчивост към тясно специализирани информатични списания и научни мероприятия, ще позволи сегашното смазващо предимство на цитати от български автори да бъде нарушено. От друга страна държа да отбележа умението на д-р Йошинов да работи както с видни български учени с международна известност, така и с по-млади специалисти. Заедно с това забелязвам доброто му сътрудничество със специалисти по информатика, но заедно с това и с такива от съвсем различни области, най-вече медици.

Приемам предложеното от кандидата разпределение на публикациите в три основни направления и ще го следвам. Очевидно първото е свързано с по-общите изследователски въпроси - “Изследвания” от уточнението в скобите, а другите две – с останалата част от уточнението – “Приложения”.

4.1. Модели, методи и средства за изграждане и мониторинг на информационни системи

Към това направление се причисляват работите [5], [9], [10], [11], [14], [17], [20], [21], [22] и [23]. В тях са решени отделни задачи, свързани с развитието на информационни системи, обикновено в мрежова среда. Типичен представител е [5], където в един сравнително начален период на развитието на тематиката е предложена

концепция, разработена в определени аспекти почти до реализационна детайлност и отнасяща се до електронно публикуване. Съдържа несъмнен научно-приложен принос. Доказателство за перспективността на резултатите са по-нататък развилите се изследвания по темата на един от съавторите и още по-добре – на самия кандидат с [14] и силно припокриващата се с нея [21], където научно-приложният принос е свързан със специфичен тип мултимедийни обекти (икони). Предложението в [9] неитеративен алгоритъм за оптимално разпределение на ресурси в йерархична система на две нива е сериозен научен принос. Научно-приложен принос съдържа [10], където благодарение на дълбоко познаване на релевантните характеристики на Windows и Linux е показан пътът за избор при реализация на приложения на е-търговията. Подобно е положението с [11], където фокусът обаче е предложението инструмент, чрез който се подава информация за наблюдение и оценка на параметрите на мрежата, предназначена за българските Интернет сервиз провайдъри. Научно-приложният принос на [20] е в предложените модел и инструменти, които позволяват лесно и независимо отчитане на параметрите на връзките и изграждане на ясна картина за капацитета и стабилността им в хетерогенната среда на проекта GEANT. С последния е свързана и [17], където постигнатите приносни резултати са по виртуализацията ѝ. [22] има обзореен характер, основава се преди всичко на държавната стратегия за е-управление 2011-2015 и в нея не мога да идентифицирам приноси. Тематично по настрана е [23], където с оригинални идеи и в конструктивен дух се разработва темата за «добрите практики».

4.2. Приложения на информатиката в обучението

Тук се включват публикации [1], [7], [8], [12], [15], [16], [18], [19] и [24]. [7] и [8] съдържат научно-приложни резултати по проекта ARCHIMED – център за обучение в съвременна среда и с модерни средства – първата повече по функционалността, ролите, и услугите и следващите от това архитектурни решения, а втората – отново с фокус върху ролите от друг аспект и върху курсуера. [12] разглежда подробно особеностите и възможностите за реализация на отдалечено обучение отново с модерни средства и завършва със серия препоръки. [15], [16], [18] и [19] са посветени на различни аспекти на обучението по рехабилитационна медицина с приложение на съвременни информационни технологии. Ясно е, че на кандидата принадлежат приносите, свързани с последното. В този смисъл в [15] и [16] се упоменават средствата за тестов контрол, но това е направено прекалено тезисно, за да говорим за приносни елементи. Подобно е положението и с [18], където има системно поднесена съдържателна информация, свързана с тестовете, но и тя няма приносен характер. В [19] приносен и интересен момент е комбинирането на моделите на Mishra и Koehler с този на Porter с цел отразяване целите и резултатите на конкретно обучение с модерни средства. Представени са резултати от прилагането му, преди всичко на автоматизирани тестове. [24] е предимно аналитично-обзорно представяне на ролята на е-фасилитатора (май няма български термин) в информационното общество.

4.3. Приложения на информатиката в медицината

Към това направление принадлежат работите [2], [3], [4], [6] и [13]. В [2], за съжаление твърде кратко и без референции, е представена очевидно интересна и полезна за времето си система за диагностика и рехабилитация на определени категории болни. Приноса класифицирам като приложен. Подобен е характерът и приносът на [3], [4] и [6], където системите са за друг тип болести. В [13] не установявам приноси с информатичен характер.

5. Изпълнение на други изисквания

По чл.3 от Правилника на ИМИ за приложение на ЗРАСРБ:

- ръководство и участие в международни и национални научноизследователски **проекти** – в авторската справка е представен списък от 10 такива, идентифицирани със заглавие, код (номер) и година, предимно национални; в автобиографията са описани общо 30;

- участие в **програмни и организационни комитети** на научни мероприятия – отбелязано е едно такова в програмния комитет на международно мероприятие у нас;

- членство в **авторитетни творчески и/или професионални организации** в съответната научна област – представен е списък на 3 такива;

- участия с **доклади в международни и национални научни форуми** – кандидатът указва около 50 броя, като обосновава насочва към общия списък от 127 публикации, значителна част от които са точно такива доклади:

- участия в **редколегии** на научни издания – няма данни за такива;

- изнасяне на **лекции в чуждестранни университети** – също не са представени данни, макар че посоченият доклад по покана на организираната от Майкрософт „Government Leaders Conference“ в Сиатъл през 2000 година, отличен с персонална благодарност от Бил Гейтс, вероятно има по-голяма тежест от подобна лекция (поне за 95% от университетите по света);

- **приложени в практиката резултати от научни изследвания** – по-горе беше упоменат представеният списък от 10 проекта, чийто предмет са точно такива приложения, при това в областта на конкурса;

- **експертна дейност** в международни и национални органи и организации – лично ми е известна изключителната активност на д-р Йошинов в това отношение; в документацията по конкурса, той указва конкретно вероятно трите най-важни (от гледна точка на областта на конкурса) свои членства в експертни съвети – към МОН, към МТИТС и към БАИТ; освен това посочва и конкретни експертизи за държавни и други органи – съдилищата, МВР, МОН, БНТ и др.

- аудиторни и извънаудиторни **занятия във висши училища** – лекции и семинари – и тук дейността на д-р Йошинов е разнообразна, богата и продължителна; започва през 1985-1989 г. с упражнения в УАСГ, продължава в БСУ в периода 1993-1998 с лекции по десетина дисциплини в областта на информатиката (представена е официална справка), по-късно, от 2002 до 2005 в СУ (също е представена официална справка) и Швейцарския колеж SHMS и от 2006 до 2009 - в ДМА „Панчо Владигеров“;

- **разработване на лекционни курсове** - отбелязано е участие в разработката на квалификационната характеристика, учебния план и учебни програми на специалностите „Компютърни науки и информационни технологии“ (1993 г.) и „Информационни технологии в бизнеса/Бизнес секретар“ (1994 г.) на Факултета по математика и информатика на БСУ;

- издадени **учебници или публикувани електронни учебници** по разработени от кандидата лекционни курсове: няма данни;

- дейности, свързани с **научното развитие на докторанти, дипломанти и студенти** - ръководил е 7 защитили дипломанти - 5 в БСУ и 2 във ФМИ на СУ.

6. Лични впечатления

Познавам кандидата от доста години, през немалка част от които се е случвало да участваме съвместно в някои научни мероприятия или в експертни съвети и

комисии. Бил съм член на журито по защитата на дисертацията му. Впечатленията ми са за един изграден научен работник, добре познат на професионалната общност, с широк спектър от интереси и много голяма активност, когато става дума за прилагането на постиженията на информатиката в различни области на общественя и икономически живот.

7. Заключение

На основание на казаното дотук давам **положителна оценка** на всички представени материали от гл. ас. д-р Радослав Даков Йошинов. Убеден съм, че той удовлетворява всички задължителни изисквания на ЗРАСРБ и на останалите нормативни документи, цитирани в началото и взети от мене предвид, за заемане на длъжността доцент в ИМИ, БАН в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление: 4.6 Информатика и компютърни науки, научна специалност: 01.01.12 – Информатика (Изследвания и приложения на информатиката в образованието и медицината). Поради това и **предлагам** на почитаемото Научно жури да предложи на **НС на ИМИ да го избере за доцент по този конкурс.**

София, 21.11.2013

Член на научното жури:

(проф. д-р Аврам Ескенази)